

in ovsenega zdroba. Če bi imela koliba ob odstavljanju še veliko mleka, na se jo parkrat na dan pomolze in namaže vime nekoliko s tropincom ali žganjem.

Po odstavljenju kolibi včasih vime zateče; v takem slučaju naj se kolibo pomolze in drži pod vime posoda z gorko vodo, da se vime nekoliko spoti in namaže naj se ga nato večkrat na dan s prečiščeno mastjo. Treba je pa tudi poskrbeti, da se koliba primerno sprehodi in da se ji daje le malo in manj tečne klake.

Snaga je za mladega konja toliko, kolikor polovica krme zato naj se ga pridno snazi vsak dan s ščetjo. Pazi naj se tudi, da se ga ne poloti mrčes in ako se se ga je pohliti, naj se ga skuša zatrejati takoj. Po odstavljenju naj se poklada žrebetu dobro in tečno seno, rezanico in nekoliko žitnega zrnja. Spočetka naj se mu daje $2\frac{1}{2}$ kg sena in $\frac{1}{2}$ —1 kg ovsenega zdroba. Žrebetom, ki izvirajo od bolj lenih pasem, kakoršne se rede navadno na kmetih, da se lahko namesto ovsenih pšenčnih otrobov, preš ali tropin i. t. d. Ta krmila naj se poskropi ali namoči najpoprej v vodi, zmeša naj si jih med rezanico in vsuje potem v žleb. Posoda, v kateri se gornja krmila namakajo, mora biti vedno sušna, zato naj se jo potem, ko se jo je opralo, namaže ali opere po vrhu včasih tudi z apnenim belečem.

V drugem letu naj se poklada žrebetu manj ovsu, pa nekoliko več sena. Da bi se pokladalo seno samo, tudi bi ne bilo prav, ker dobi žrebe po preobilnem uživanju sena prevelik trebuh ali vamp in postane leno. Poleti pa je paša za žrebeta prvi pogoj. Če se jih redi v hlevu, naj se jim poklada izven suhe klake tudi nekoliko ovsu, metelke ali lucerne, esparzate ali pa nemške detelje. Napaja naj se po vsakem krmenju s čisto a ne premrzlo studenčnico. Če se poklada zelena kрма, je najbolje, da se napaja še nekoliko pozneje in ne takoj, ko je žrebe pojedel krmu. Poleg sena naj mu da včasih tudi korenja. Korenjen naj se razseka ali razreže na drobne kose, pomeša med oves in tako poklada. Da ostanejo žrebata ješča in bodo laže prebavljala, naj se jim daje tudi malo soli, nikar pa ne preveč.

Hlev v katerem so žrebata, ne sme biti premrz, kakor tudi ne pregorak; biti mora tudi suh, poseben pa tlak, ker drugače se pokvarijo kopita. Lojtenca ali jasli in korito ne smejo biti preveč na visokem, ker če je vse, to preveč na visokem, se konju hrbet preče zlekne.

Pri mladih konjih je treba zelo paziti na čistočo. Žrebe naj se večkrat skrbno ostriglja, z vodo opere in dobro odgrne. Da se privadi žrebe vzdigavanju nog ali podkovanju, naj se mu večkrat noge privzdigne in potolče na podplat kopita s štrigljem ali kladivom. Ravna naj se ž njim vedno lepo. Mlade konje naj se izroči v obskrbovanje le zanesljivim osebam, ki nimajo navade tepsti ali dražiti jih, kajti žrebe se kmalu navadi griziti, brcati i. d. in če bi se ga hotelo odvaditi, treba je zato mnogo truda in potrpežljivosti.

V tretjem letu starosti naj se žrebce loči od kobil. Ko je žrebe staro $2\frac{1}{2}$ leti ali ko je premenjalo zobe, naj se ga skuša privaditi na uzdo in opravo ter naj se vprega v voz z drugim starejšim konjem. Pri urjenju mladih konj v vožnji je glavna stvar lepo in potrpežljivo ravnanje, a paziti se mora tudi zelo na to, da se konja ne oplasi in če se je oplasil, naj se ga zlepa opozori, če se upire ali je štatljav, naj se mu taka slabost če je mogoče takoj izbije iz glave.

Ko dela, naj se mu da nekoliko več ovsu. Ko se ga misli ukrotiti, naj se mu krme ne odtegne, kajti to je napačno. Nastopi naj se raje takoj z ostrnostjo, a vendar zlepa, kajti zgrda se tudi pri konju ne doseže ničesar. S petim letom konj doraste, konji težkih pasem celo poprej in takrat se ga rabi lahko za vsako delo. Žrebce naj se skopi, ko so stari 3 leta, izroči naj se pa skapljanje vselej le izurjeni osebi.

Če pašnikov za konje ni, izredi se dobrega konja tudi v hlevu, gledati in skrbeti pa je, da se mlad konj veliko giblje na prostem, zato se ga mora spustiti vsak dan na prosto, da se dodobra izprehodi in zlepa.

»Kmet«.

Gospodarske.

Sedaj osnaži vse orodje, ki ga ne rabiš in namaži ga dobro z vazelinom, da ne zarjavi. Vazelin ima to dobro, da ne postane žaltav in se vsled tega ne poloti železa, kakor katera druga tolišča. Stroj shrani na suhem.

Zaganje in oblanje so malovredna nastilj, ker ne popijejo mnogo sealnice in se na gnojišču in v zemlji zelo počasi razkrojuje in zemljo suše, zato jih ni priporočati za nastilj tam, kjer se rabi gnoj za suha zemljišča.

Obskrbovanje konjskih kopit. Konjerejeva glavna skrb mora biti za kopita svojih konj, kajti kopita nosijo konjski život. Resničen je pregovor, da ima konj eno samo nogo, kajti če se ena pohabi, mu druge trič nič ne pomagajo. Da ostanejo kopita zdrava in da bo mogoče rabiti konja za delo, še ne zadostuje, da se mu že v mladosti ista pravilno podrejuje in da se ga vsakokrat pravilno podkuje, ampak je treba poskrbeti, da se jih tudi snazi, namaka in maže. Kadar se konj vrne z dela, omij mu noge, odstrani kamenčke, pesek in drugo, ki se je slučajno vrnilo med podkve in kopita, kajti drugače tišči to na rog in podplat, napravijo se otiske in posledice tega je vnetje i. t. d. in če je stvar taka, da tudi sama gnije, povzroči gnitje strele in kopita. V nobenem konjskem hlevu bi ne smel manjkati čistilec za kopita ali kaveljčasto železce, ki se rabi za tako čiščenje. Osnaži konju kopito vsaj enkrat na dan skrbno, s tem odstraniš marsikaj, kar bi zamoglo nogi škodovati in preprečiš marsikatero bolezen kopit in če se je zabodel vani žebelj, rešiš konja celo smrti. Nato pomoči ščet v vodi in odgrni kopito dobro. Ko

je konj enkrat podkovan, se kopito ne dotika več vlažnih tal in posebno sprednja kopita, ki so navadno na suhem, se usuše, postanejo krhka in se krčijo, vsled česar rog razpoka in posledica je, da se kopito odlučti, strela se krči in konj prične šepati. Da bodo kopita primerno vlažna, omij jih vsak dan z vodo ali deni konja v stajo, kamor si natrosil po tleh precej na debelo mokrega žaganja ali ilovice ali pa omotaj mu nad kopitom krog noge mokro kunjo, katero priveži s lamnatim pasom, nikar pa ne z vrvice; kunjo polij večkrat z vodo. Močiti smeš pa le suha kopita mokra in mehka pusti na miru z vodo. Zadnja kopita, ki so vedno bolj na vlažnem kakor sprednja, postanejo celo premeška, stela gnije i. t. d., zato skrb, da bo stal konj tudi z zadnjimi nogami bolj na suhem in ne na gnoju in v sealnici. Da ostanejo kopita zdrava, pripomore mnogo tudi mazanje kopit. Če rog pravilno in večkrat namažeš s pravim mažilom, bo rog voljan, se ne razsuši, pa tudi mokrota ne more vanj. Za mazanje suhih kopit je dobro olje ali pa mast. Ž njo namaži kopita vsaj dvakrat ali še bolj večkrat na teden prav dobro, pa ne samo doljni del, ampak še posebno gornji del kopita; ta del mora biti z mastjo do dobrega napojen. Nkar ne maži kopit z leščilom za čevlje ali z mazili, v katerih so saje, ker to kopito suši. Če so kopita že sama na sebi premeška in krhka, kakršna imajo navadno konji, ki stoje z nogami preveč na mokrem ali ki delajo v mokri zemlji in na blatni cesti i. t. d., maži kopita z drugo mastjo. Vzemij namreč enake dele voska, gostega terpentina, presičje masti in dolij k temu 3 dele lanenega olja. Če rog ali kopito slabo raste, vribaj konju v krono kopita ali v dlako nad kopitom (nikar na kopito!) nekoliko šorberjevega olja. To ponovi vsaki 2. ali 3. dan. Ko pripelješ konja h kovaču, da ga podkuje ne dopusti, da bi podkov kar z žebli vred odtrgal, ker se s takim odtrgavanjem podkove održejo lahko tudi koščeki roga in se kopito poškodejo ali pa ostanejo v kopitu koščeki žebeljev, ki ovirajo poznejše zabivanje žebeljev. Če zadene zabiti žebelj na tak košček, pride prezgodaj skozi kopito in le malo drži ali ga celo odkrhne, se pa tudi lahko zasulne navznotraj in gre v podnohtnico ali konja se »zakuje«. Zahtevaj, da kovač vse žebelje poprej docela potegne iz kopita in tako loči podkve. Ne dopusti, da bi kovač kopita, ki niso odveč razraščena, na krajeh močno odščipaval ali pilil. Ne dovoli mu pribiti prevročih podkev, ker tada podkve, ker tada podkev rog usuši in pokvari. Pazi da bo podkve, ki jo pribija, gladko sklepana in izklovana tako, da se kopitu popolnoma prilaga. Zahtevaj, da izdela podkev po kopitu, a ne kopito po podkvi! Če podkev poča ali se zrahlja, pelji konja takoj h kovaču, da ga prekuje, če pa kovača ni v bližini, odtrži mu jo sam takoj, ker drugače se kopito, ki ima tako podkev, pokvari t. j. odkrhne se ali pa se zabode kak zrahljan žebelj v podnohtnico, kar je še huje. Pusti prekovati konja vsaj vsakih 6 tednov; če se podkev tudi trdno drži, nič ne de, rog se mora obrezati, ker drugače trpi kopito in ž njim vred tudi konj.

D.

Kompost ali mešanico premetaj, kakor hitro

prične zmrzovati, ker vsled rahlosti jo mrz prešine mrčes v njej pozebe, zrahljana mešanica pa tudi razpade hitreje.

Listnica uredništva in upravnništva.

A. K. Kalapos: Denar sprejeli, hvala! — Per Anton: Dopise se sprejema brezplačno, ako so primerni. Novak T. Štev. 30718: Z dne 3. 1. 1906 vpslan K 150 se je naročnina od 1. 7. 1907 do 31. 12. 1907 plačala. Naše pismo je torej pravilno. — Stražek: Građa: Plačano do 1. 5. 1909. — Jos. Maršič: 12345: Naročnina ni plačana od 1. 6. 1907. Naročnik se mora naprej plačati, kar bi morali pač že vedeti. Pismo pravilno. — Joh. Rakuša 30142: Naročnina plačana od 1. 9. 1906. Od leta 1907 sem košta list na leto, ker izhaja tedensko. Pismo pravilno. — Holm G. Maria Rast: Lepa hvala za vpslane znamenke. Kohne, Laporje: Plačano do 1. 5. 1909. Lepa hvala. Za koledar pošljite denar naprej ker je povzeto drago! — Vsi odjemalci, ki so naročili koledar pošteno povzeto, naj raje denar naprej plačajo, ker drugače drago pošteno povzeto plačati morali. Tram Fr. Zg. Pulska: Plačano do 1. 9. 1908. Naročnina plačati naprej, torej pismo pravilno.

Loterijske številke.

Gradec, dne 28. novembra: 31, 47, 26, 55, 70
Trst, dne 21. novembra: 26, 1, 28, 6, 4

Božične in novoletne kartice

v največji izbiri se dobi najceneje pri

W. BLANKE,

trgovina s papirjem v Ptuj.

Naprej-prodajalci dobijo 100 komadov za K 3— do K 6—.

Pekovski učenec

se takoj sprejme pri g. Franz Dobaj, Judenburg Zg. Stajersko. Plačilni pogoji po sporazumljenju. 783

Pohišta!

v veliki zalogi kakor tudi matrace, divani, otroče postelje, postelje vloge, podglavnik it. itd. po najnižji ceni, tudi na obroke, priporoča P. Sreber v Mariboru, Tegetthoffova cesta 23 642

XXXXXXXXXXXX

Kupil sem

4.000 ur-budilnic

od falične firme; preje K 4—, zdaj K 240 komad s 3 letno garancijo. Pošlje po naprej plačilu (tudi marke) Max Böhmel Dunaj IV. Margaretenstrasse štev. 27/27. 782

XXXXXXXXXXXX

Razglas.

Okrajna šparkasa Rogatec

je znižala obrestno mero za posojila z dne 1. januarjem 1909 tako le:

za hipotekna posojila . . . od 6% na 5½%
„ posojila na menice (Wechsel) od 7% na 6%
„ posojila na osebni kredit . . . na 5½%
Vloge se obrestujejo s 4½%

Obresti se pripišejo hranilnim vlogam vsakega pol leta in se od tedaj ednako kapitalu takoj obrestujejo. Rentni davek plača šparkasa sama, brez da bi kaj kapitalu vložnikov odtegnila.

Zaradi dela ob zaključku leta bode šparkasa za promet strank od 18. decembra 1908 do 6. januarja 1909 zaprta.

Okrajna šparkasa Rogatec

17. novembra 1908.

• Ravnateljstvo.